

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **DATO-FOREST s. r. o.**, se sídlem Luhačovická 618, Bojkovice, zastoupená Mgr. Petrem Olbortem, advokátem se sídlem Nad Vývozem 4828, Zlín, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 3. 4. 2012, čj. 14500/11-1400-701942, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 6. 2013, čj. 62 Af 57/2012 – 83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Petra Olborta, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Správce daně, Finanční úřad v Uherském Brodě vyměřil žalobkyni dodatečným platebním výměrem silniční daň za zdaňovací období roku 2007 ve výši 79.121 Kč s příslušenstvím ve výši 15.824 Kč. Jedná se o silniční daň za vozidla TATRA 815 (X), návěs EVERLIFT NK 38 ROLL (X) a přívěs LEMEX DAV 12 (X).

[2] Tato vozidla dne 3. 4. 2007 žalobkyně prodala společnosti RM FOREST lesní společnost s. r. o. Na základě těchto kupních smluv společnost RM FOREST vozidla užívala a byla na ni i přepsána v registru vozidel a technickém průkazu. Kvůli nedostatku formálních náležitostí byly kupní smlouvy na dvě vozidla dne 21. 4. 2011 Krajským soudem v Brně shledány absolutně neplatné (rozsudek sp. zn. 55 ECm 28/2010). Smlouvu o prodeji třetího vozidla správce daně analogicky považoval také za neplatnou. Protože se jedná o absolutní neplatnost, byly smlouvy neplatné od počátku a vůbec nedošlo ke změně vlastníka.

[3] Jádrem sporu je otázka, zda za období, kdy byla vozidla v užívání společnosti RM FOREST, a na tu i oficiálně registrována, má být vyměřena silniční daň skutečnému vlastníku (žalobkyni) nebo tomu, kdo byl na základě této smlouvy zapsán v registru vozidel a technickém průkazu (společnosti RM FOREST).

[4] Správce daně vycházel z přesvědčení, že pokud byly smlouvy neplatné a nezpůsobily převod vlastnictví, nemohly vyvolat ani jiné právní účinky. Silniční daň za dané období by proto dle něj měla platit žalobkyně. S tímto názorem se ztotožnilo i Finanční ředitelství v Brně v žalobou napadeném rozhodnutí, kterým zamítlo odvolání žalobkyně.

[5] Krajský soud v Brně rozhodnutí obou správních orgánů zrušil. Své rozhodnutí založil na § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, podle něhož by měl daň platit provozovatel vozidla zapsaný v technickém průkazu. Krajský soud poukázal na rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2006, čj. 2 Afs 101/2005 - 67, podle něhož poplatníkem silniční daně je provozovatel vozidla zapsaný v technickém průkazu, a to i tehdy, pokud není jeho vlastníkem.

II.

Shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti a vyjádření žalobkyně

[6] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V ní namítá, že k absolutní neplatnosti by se mělo přihlížet i v souvislosti se zápisem údajů do registrů a tento zápis by měl být považován za neplatný. Dále se odvolává na § 2 odst. 16 zákona o podmínkách provozu vozidel, dle kterého se provozovatelem vozidla registrovaného v registru silničních vozidel rozumí osoba, která vlastním jménem provozuje silniční vozidlo a je současně vlastníkem vozidla, nebo je vlastníkem oprávněna k provozu. Dle stěžovatele se nejedná ani o jeden z těchto případů, a proto není možné společnost RM FOREST považovat za provozovatele předmětných vozidel. Protože kupní smlouvy jsou absolutně neplatné, nemůže mít žádný účinek ani změna osoby vlastníka, resp. provozovatele v registru silničních vozidel provedená na základě těchto neplatných smluv. Daň silniční je daní přímou a majetkovou. Pokud by byla přijata interpretace krajského soudu, daň by byla založena na užívání veřejných statků (silnic) a ne na vlastnictví vozidla.

[7] Žalobkyně ve svém vyjádření souhlasí s rozsudkem krajského soudu. Vysvětluje důvody neplatnosti kupních smluv, ovšem zůstává přesvědčena, že neplatnost kupních

pokračování

smluv o převodu vozidel nemá žádný vliv na skutečnost, že v rozhodném období byla provozovatelem zdaněných vozidel společnost RM FOREST. Ta je povinnou k platbě silniční daně. I když se RM FOREST nestala vlastníkem vozidel, na skutečnosti, že byla jejich registrovaným provozovatelem, se nic nemění. Navrhuje proto kasační stížnost zamítnout.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatel uplatnil jediný kasační důvod, a to nezákonnost rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném výkladu toho, kdo je poplatníkem daně silniční [důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[11] Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční v § 4 odst. 1 písm. a) stanoví, že poplatníkem daně je *fyzická nebo právnická osoba, která je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu*.

[12] Jak správně uvedl krajský soud, poplatníkem silniční daně je osoba zapsaná v registru, nezávisle na faktickém stavu vlastnictví a užívání (viz rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2006, čj. 2 Afs 101/2005 - 67, č. 1358/2007 Sb. NSS).

[13] Fakt, že kupní smlouvy byly neplatné, nemění nic na skutečnosti, že v daném období vozidla provozovala společnost RM FOREST. Ta byla i zapsána v registru vozidel a technickém průkazu. Pro určení poplatníka daně žádná jiná skutečnost není významná.

[14] Silniční daň je totiž daní majetkovou a jako taková je postavená na úředním zápisu. Jejím základem je formální stav zápisů v registru silničních vozidel, ne faktický stav vlastnictví nebo užívání. Tento závěr vyplývá přímo ze zákonných ustanovení i z ustálené judikatury NSS (vedle již cit. judikátu srov. zejména rozsudky NSS ze dne 15. 8. 2012, čj. 1 Afs 54/2012 - 40, a ze dne 27. 11. 2012, čj. 1 Afs 79/2012 - 42). Takovýto formální přístup při vymezení jednotlivých konstrukčních prvků daně je u majetkových daní obvyklý. Stačí poukázat např. na zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, a jeho úzkou návaznost na obsah zápisů v katastru nemovitostí. Ostatně evidence vybraných druhů majetku historicky vznikly mimo jiné jako podklad pro vybírání berní (např. rustikální katastry, tereziánské a josefínské katastry nebo pozemkový katastr). Je plně na úvaze zákonodárce, zda je určitá daň konstruována tak, že zohledňuje toliko formální stav zápisu v evidenci, nikoliv skutečné majetkové vztahy do evidence nepromítnuté nebo promítnuté nesprávně.

[15] Stěžovatel nemá pravdu, že krajský soud nadřazuje fakticitu nad registraci (slovy stěžovatele krajský soud klade důraz „na skutečnost, kdo vozidlo reálně využívá“). Právě

naopak. Z pohledu krajského soudu i soudu zdejšího je pro vyměření silniční daně zcela bezvýznamná absolutní neplatnost kupní smlouvy, na jejímž základě byla provedena registrace v evidenci vozidel. Pro věc jediné významný je stav formální, daný požadavky shora cit. § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani silniční. Z formálního stavu v evidenci plyne, že žalobkyně nebyla zapsána jako provozovatelka zmíněných vozidel. Jakkoliv žalobkyně po právu nikdy nepřestala být vlastníkem vozidel, její nepřetržité vlastnictví nemělo a v daném kontextu nemohlo mít vliv na určení poplatníka daně.

[16] Nelze ani souhlasit s argumentem stěžovatele odkazujícím na definici danou zákonem č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu na pozemních komunikacích. Nejvyšší správní soud tuto otázku zodpověděl již v shora cit. rozsudku čj. 1 Afs 79/2012 – 42, ve kterém uvedl, že „na skutečnosti, kdo je poplatníkem daně silniční ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani silniční nic nemění ani definice „provozovatele vozidla“ ve smyslu zákona o silničním provozu, který tento pojem vymezuje pro účely tohoto zákona, nikoliv v souvislosti s placením daně silniční“ (bod 19 cit. rozsudku).

[17] Na základě uvedených závěrů Nejvyšší správní soud uzavírá, že poplatníkem silniční daně z předmětných vozidel nemohla být žalobkyně.

[18] Kasační námitka je nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla naopak plně úspěšná. Náklady řízení žalobkyně tvoří mimosmluvní odměna jejího zástupce podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Soud proto přiznal žalobkyni částku 3.100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání vyjádření [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a dále částku 300 Kč jako paušální náhradu výdajů s tímto úkonem spojenou (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy žalobkyni na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 3.400 Kč. Protože advokát žalobkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést [§ 47 odst. 1 písm. a) a § 47 odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty], a to o 714 Kč. Celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti tedy činí 4.114 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni na účet advokáta do 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 25. září 2013

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu